

Kaišiadorys – Lietuvos kultūros sostinė

Balandžio 13 d. Išvykimas 8.00 val., nuo bažnyčios aikštelės.

Registracija iki balandžio 3 d.

Ekskursiją pradėsime nuo Žaslių geležinkelio stoties. Gyvenvietė pradėjo kurtis, kai 1860 buvo pradėta tiesti geležinkelio Peterburgas-Varšuva atšaka iš Lentvario per Kauną į Virbalį. Šis geležinkelis pradėjo veikti 1862 m. Tuo metu tai buvo didžiausia tarpinė stotis tarp Vilniaus ir Kauno su garvežių depu ir dirbtuve. Ties Žaslių geležinkelio stoties gyvenvietėje įvyko net keletas traukinių avarių. 1975 m. balandžio 4 d. įvyko didžiausia traukinių katastrofa Lietuvoje. 1991 m. kovo 26 naktį įvyko dar viena prekinio traukinio avarija. Tada nuo bėgių nuvažiavo 13 vagonų. 1998 m. rugpjūčio 30 d. čia įvyko jau trečia traukinio avarija: nuo bėgių nuriedėjo greitojo traukinio „Baltija“ 6 vagonai. Žuvusiųjų ir sužeistųjų nebuvo. Savo kelionę tęsime **Kardinolo Vincento Sladkevičiaus** gimtoje sodyboje, Guronių gyvenvietėje. Ten kur gyveno Kardinolo tėvai, kai gimė Vincentas Sladkevičius, pastatytas kryžius. Nes vėliau, su tėvais gyventi persikraustė į netoliese esantį sklypą, kur dabar įkurtas **Guronių Rožinio slėpinių parkas**. Antrasis Lietuvos kardinolas itin brangino Rožinio malda, todėl šio garbingo ganytojo atminimas buvo įamžintas Rožinio slėpinių keliu Guronių kaime. Parke pastatytos 5 koplytėlės su freskomis, vaizduojančiomis scenas iš Biblijos bei Lietuvos katalikų gyvenimo istorinius įvykius, Švč. Mergelės Marijos statula, koplyčia. Veikia rekolekčių namai, rožinių ekspozicija. Toliau **keliausime į Žaslius**. Žasliai kartais pavadinami Mažaisiais Trakais dėl gamtos apdovanoto išsidėstymo tarp trijų ežerų. Žaslių Švento Jurgio bažnyčia, spėjama, jog ji stovi ant piliakalnio, anksčiau vadinto Pajautos kapu. Daugumą Žaslių miestelio gyventojų iki II pasaulinio karo sudarė žydai, kurie vertėsi prekyba arba amatais, tad dauguma aplink aikštę esančių pastatų turi keletą įėjimų su plačiomis durimis ir laiptais. Centrinėje aikštėje išlikęs akmeninis grindinys primena apylinkėse garsiuosius žaslietiškus turgadienius. Dar 1889 m. Žasliuose veikė sinagoga ir dveji maldos namai: žydai ortodoksai rinkosi į senąją sinagogą ir neseniai pastatytus maldos namus, žydai chasidai – į savo maldos namus. Per didįjį 1905 m. miestelio gaisrą ortodoksų sinagoga ir chasidų maldos namai sudegė. Ortodoksų sinagogos vietoje šiuo metu veikia **Žaslių kultūros centras**, kuriame mūsų laukia pietums su edukacine programa, kulinarinio paveldo – **bulvinių valgių – kakorai**.

Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedra, pradėta statyti 1906 metais kaip bažnyčia, baigta – 1932 metais jau kaip katedra. Išskirtinis jos savitumas – abipus šoninių navų prie pagrindinio pastato prijungtos gana žemos koplyčios. Vienoje iš koplyčių amžino poilsio atgulė **Palaimintasis Teofilus Matulionis**, kurio gyvenimo kelias gali būti pavyzdžiu kiekvienam. Jo pasirinktas šūkis „Per kryžių į žvaigždes“ atspindėjo ganytojiškos veiklos esmę – skelbti išganyto viltį per Išganytojo mirtį ir prisikėlimą. **Palaimintojo Teofiliaus Matulionio aikštė**. 2016 m. vykdant aikštės rekonstrukcijos darbus aptiktas vertingas radinys. Rasti po žemėmis palaidoti masyvūs katedros šventoriaus vartų fragmentai. **Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas** gražiausius savo vaikystės ir paauglystės metus praleido Kaišiadoryse. J. Biliūno gatvėje ir šiandien stovi jo **tėvų namai**, pastatyti 1960 metais. Tai pirmasis Prezidento projektuotas ir statytas objektas. Namuose likę šeimos daiktai – baldai, nuotraukos, rankraščiai, knygos. Kaišiadorių mieste įrengtas Algirdo Brazausko parkas. **Kaišiadorių geležinkelio stotis** - geležinkelio nutiesimas didžiąja dalimi įtakojo Kaišiadorių augimą. Stotis svarbi

ne tik Kaišiadorių, bet ir visai Lietuvos istorijai. Būtent iš čia 1919 m. liepos 6 d. į Radviliškį išvyko pirmasis nepriklausomos Lietuvos traukinys.

Mergakalnio atodanga – aukščiausia atodanga, esanti prie Kauno marių (42 m aukščio). Nuo jos atsiveria platus vaizdas. Matosi Paukščių sala, Kruonio HAE. Vienas iš padavimų mena, kad nuo šio skardžio buvo numetamos palaido elgesio moterys. Prieš metant jos buvo įkišamos į statines, prikaltas vinių, arba į maišus, kartu su pasiutusiomis katėmis.

Rumšiškės, naujai įsikūręs miestelis, į kurį gyventojai kėlėsi priversti palikti savo gimtas vietas. Kėlėsi ne tik pavieniai gyventojai, kėlėsi ištisi kaimai, pasiimdami su savimi viską: trobas, asmeninius daiktus, gyvulius. Perkėlė ir 1700 metais laikantis liaudies architektūros tradicijų pastatytą **medinę Švento Arkangelo Mykolo bažnyčią**, kuri aptarnauja tikinčiuosius ir šiandieną.

Po pilnos dienos įspūdžių grįžtame namo, į Kupiškį.